

SANTA MARIA DE LLONGARRIU

La Vall del Bac

M. de la Vall de Bianya

Situació

Aspecte que ofereix l'exterior de l'edifici des del costat de llevant amb la capçalera. J. M. MELCIÓ

Aquesta església, antiga parròquia i actual santuari de la Mare de Déu dels Àngels de Llongarriu es troba a 740 m d'altitud, al costat del gran casal dels Llongarriu, al vessant septentrional de la serra de Malforat i dominant la riba esquerra de la riera d'Oix.

Mapa: 256M781. Situació: 31TDG548787.

De la carretera d'Olot a Sant Pau de Seguries, passat el Capsacosta i abans d'arribar a la masia de Maibosc, baixa, a mà dreta, una pista forestal, la qual passa vora Sant Feliu del Bac i Santa Magdalena del Coll, que queden a mà esquerra, i surt al cap de 3 km a l'església i la masia de Llongarriu. Cal un vehicle tot terreny. (ANM)

O per Castellfollit, carretera d'Oix, a uns dos quilòmetres a l'esquerre abans de can Bundància, Vall de Carrerra, Vall del Bac, poc més enllà sense travessar el riu a mà esquerra.

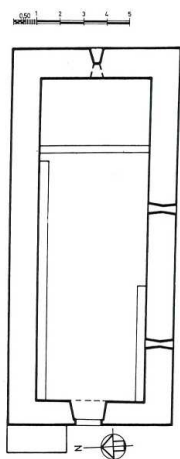
Història

Poques són les dades històriques documentals que podem aportar avui dia sobre el remot passat d'aquesta església, època en què era coneguda amb el nom de Santa Maria Sacot; de fet una de les notícies de què disposem la proporcionen les Rationes decimarum dels anys 1279 i 1280, en les quals apareix relacionada com a "ecclesia Sancte Marie de Cati" i "ecclesia Sancte Marie de Cote", respectivament.

L'altra referència, molt més tardana, és facilitada pels nomenclàtors de la diòcesi de Girona confeigits al final del segle XIV, en els quals figura esmentada com a "Ecclesia parrochialis Sancte Marie de Cote".

A banda d'aquestes dues notícies tan dilatades en el temps, sabem que la seva primitiva fàbrica romànica, corresponent al segle XII, fou molt modificada en les obres de remodelació portades a terme per un tal Pal·ladi Llongarriu l'any 1672, com ho indica la inscripció incisa a la portalada de la façana ponentina que ell féu bastir. L'església parroquial de la Mare de Déu de Llongarriu perdé la categoria de parròquia en data indeterminada, i es convertí aleshores en una sufragània de la de Sant Andreu de Porreres. (MLIR)

Església

Planta, a escala 1:200, de l'església, amb una nau rectangular i capçalera a llevant sense diferenciar. I. SALA

L'església de Santa Maria de Llongarriu presenta una planta amb una sola nau rectangular, sense absis diferenciat, i coberta per una volta de canó apuntada.

A l'interior de la nau els murs són resseguits per un banc seguit. Tres finestres, dues a migdia i una a llevant, donen llum al temple.

La porta d'entrada és situada a la façana de ponent; és rectangular. A la llinda podem llegir la data 1672, que correspon a l'any que fou modificada; segurament, a l'origen era d'arc de mig punt.

Aquesta és, segons R. Sala i N. Puigdevall (El romànic de l'Alta Garrotxa), l'única transformació haguda a l'església. Aquests autors la daten, tenint en compte la forma rectangular sense absis i el campanar d'espada de doble obertura que s'aixeca damunt la façana de ponent, al segle XII o al començament del XIII. Aquesta datació pot ésser confirmada pel tipus d'aparell que presenta: carreus de mida regular, ordenats en filades, com la majoria d'esglésies rurals de la Garrotxa. Pel que fa a l'absis d'estructura rectangular veiem que, en altres casos que també es presenta així, normalment és degut a una substitució de l'absis primitiu semicircular; aquí, però, l'anàlisi dels murs i de la planta no sembla demostrar aquesta possibilitat. Aquest tipus d'església sense absis diferenciat apareix també a la Vall del Bac, a Sant Miquel de la Torre, i en algunes esglésies empordaneses com les de Santa Maria de Vilafant o Sant Vicenç de Vilamalla, que poden ésser datades al segle XIII, en un clar exemple de l'esgotament de les formes romàniques davant el món gòtic. (EBC-JAA)

Un aspecte de l'interior de l'església des de la capçalera vers ponent.
J. M. MELCIÓ

Vista general del casal de Llongarriu

